

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelsestraat 51

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM
7 oktober 2020

ONS KENMERK
2000074656

BEHANDELD DOOR
J. Boer

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

DOORKIESNUMMER
(053) 481 73 45

ONDERWERP

Vervolg motie "Opting-in met terugwerkende kracht in de bijstand"

Geachte leden van de Raad,

Op 30 juni jl. heeft uw raad de motie "Opting-in met terugwerkende kracht in de bijstand" aangenomen. Deze draagt het college op om:

1. Mensen die via de opting-in aan het werk waren en die voldoen aan de voorwaarden van de Participatiewet met terugwerkende kracht (tot 16 maart 2020) op te nemen in de bijstand.
2. Voor zover binnen de wettelijke kaders mogelijk is hierbij geen partnertoets, geen vermogenstoets en geen kostendelersnorm toe te passen.

Met deze brief informeert het college u over de uitvoering van deze motie.

Het toepassen van onderdeel 1 van de motie - toekenning met terugwerkende kracht - is mogelijk binnen de kaders van de Participatiewet. Aan in totaal 4 sekswerkers was voor de motie al een uitkering toegekend. Deze 4 gevallen zijn herbeoordeeld en bij 1 geval heeft dit op basis van de motie geleid tot een eerdere ingangsdatum (16 maart). Bij de overige 3 was er geen reden voor een eerdere ingangsdatum. Bij 2 situaties was de reden daarvan dat de klant voor de oorspronkelijke ingangsdatum nog niet in Enschede woonde en bij 1 situatie was de reden dat de betreffende klant niet gelokaliseerd kon worden waardoor herbeoordeling niet mogelijk was. Deze laatste situatie betrof een sekswerker waarbij een uitkering is toegekend die na enkele weken weer is beëindigd, omdat de klant niet meer stond ingeschreven in Enschede.

Ten aanzien van onderdeel 2 van de motie - het niet toepassen van de partner- en vermogenstoets en de kostendelersnorm - hebben we advies ingewonnen bij Participatiewet-deskundige, mr. E. Klein Egelink. Die heeft een schriftelijk advies uitgebracht dat als bijlage is toegevoegd.

De uitkomst van dit advies is dat uitvoering van dit deel van de motie niet mogelijk is binnen de wettelijke kaders van de Participatiewet. Mr. Klein Egelink geeft hierbij aan dat uitzonderingen op de toepassing van de vermogenstoets, de partnertoets en de kostendelersregeling zijn zeer beperkt en alleen mogelijk voor zover de wet daarin voorziet. Dat betekent voor de praktijk dat een sekswerker met teveel vermogen geen recht op bijstand heeft. Afwijking van de kostendelersregeling op grond van bijzondere omstandigheden of kennelijke hardheid is niet mogelijk. Afwijking van de partnertoets is evenmin mogelijk aangezien de bijstand de echtgenoten/samenwonende partners gezamenlijk toekomt.

Op grond van bepalingen in de Gemeentewet kan het gemeentebestuur weliswaar algemeen verbindende voorschriften vaststellen, maar een belangrijk uitgangspunt hierbij is dat deze regels niet in strijd mogen zijn met hogere regelingen. Met betrekking tot gemeentelijke (inkomens)regelingen heeft de Centrale Raad van Beroep geoordeeld dat deze het centraal inkomensbeleid niet met een eigen inkomensbeleid mogen doorkruisen. Aangezien de Participatiewet duidelijke voorwaarden stelt waaronder bijstand kan worden verstrekt en eveneens bepaalt wanneer van die voorwaarden kan worden afgeweken, heeft het gemeentebestuur niet de bevoegdheid een aanvullende regeling voor een specifieke groep vast te stellen.

De conclusie van mr. Klein Egelink is dan ook dat bijstand verstrekken aan sekswerkers (uitgaande van teveel vermogen en/of een partner met teveel vermogen of inkomsten) en afwijken van de kostendelersnorm in strijd is met de wet. Hij ziet slechts één mogelijkheid: gewoon doen, hetgeen wel betekent dat dan een uitkering wordt verstrekt zonder enige wettelijke basis. Gelet op de zinsnede in de motie "als dat past binnen de wet" constateert hij daarom dat de motie op dit punt onuitvoerbaar is.

Hoewel uw raad dit dus graag anders had gezien is daarom bij alle (her)beoordelingen van door sekswerkers gedane aanvragen toch de partnertoets, de vermogenstoets en de kostendelersregeling toegepast. Dit heeft in één situatie geleid tot afwijzing van de aanvraag (vanwege onduidelijkheid over aanwezig vermogen). Dit is uiteraard vervelend voor betrokkene, maar onvermijdelijk gezien de opdracht die er wettelijk en vanuit de motie lag.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit)

(dr. G.O. van Veldhuizen)

Bijlage: motie Opting-in met terugwerkende kracht in de bijstand